

A $285 = a + (285 - a)$ egyenlet azon pozitív egész megoldásait keressük, amelyekre a és $285 - a$ relatív prímek. Ez pontosan azt jelenti, hogy a és 285 relatív prímek. Valóban, ha egy d egész osztója a -nak is és 285 -nek is, akkor $(a$ -nak és) $(285 - a)$ -nak is osztója; megfordítva, ha egy d egész osztója a -nak is és $(285 - a)$ -nak is, akkor osztója $(a$ -nak és) $a + (285 - a) = 285$ -nek is. Tehát a és 285 legnagyobb közös osztója egyenlő a és $(285 - a)$ legnagyobb közös osztójával.

Keressük tehát a 285 -nél kisebb számok közül azokat, amelyek 285 -höz relatív prímek.

Ismeretes, hogy ha az n prímtényezős felbontása

$$n = p_1^{\alpha_1} \cdot p_2^{\alpha_2} \cdot \dots \cdot p_k^{\alpha_k},$$

akkor a hozzá relatív prím számok számát a

$$\varphi(n) = n \cdot \left(1 - \frac{1}{p_1}\right) \left(1 - \frac{1}{p_2}\right) \dots \left(1 - \frac{1}{p_k}\right)$$

összefüggés adja.

Esetünkben $n = 285 = 3 \cdot 5 \cdot 19$, és így

$$\varphi(285) = 285 \left(1 - \frac{1}{3}\right) \left(1 - \frac{1}{5}\right) \left(1 - \frac{1}{19}\right) = 285 \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{4}{5} \cdot \frac{18}{19} = 144,$$

a relatív prím számok száma. Mint láttuk, ezek páronként csoportosíthatók úgy, hogy a párok összege 285 . Így összesen 72 megfelelő számpár van.

Springer Éva (Budapest, Szent István Gimn., 9. o.t.)

Megjegyzés. A feladatot megoldhatjuk a φ függvény ismerete nélkül is, ha megszámloljuk, hány olyan szám van 285 -ig, amely osztható 3 -mal, 5 -tel, 19 -cel, $3 \cdot 5 = 15$ -tel, $3 \cdot 19 = 57$ -tel, $5 \cdot 19 = 95$ -tel és $3 \cdot 5 \cdot 19 = 395$ -tel:

3 3 -mal 95 darab szám, 5 -tel 57 darab szám, 19 -cel 15 darab szám osztható, ezek összegéből kell levonni a 15 -tel, 57 -tel, 95 -tel és $3 \cdot 5 \cdot 19 = 285$ -tel osztható számok számát, azaz $95 + 57 + 15 - 18 - 5 - 3 + 1 = 141$ -et, mert ezekből nem képezhetők relatív prím számpárok. A maradék $285 - 141 = 144$ -ből viszont igen.

Bohák András (Budapest, Evangélikus Gimn., 10. o.t.)